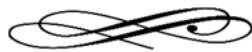

потребує ознайомлення з певним видом документа, має перекласти його на необхідну мову у будь-який спосіб (можливе використання словників, комп'ютерних програм – перекладачів, тощо), і тільки за цих обставин можна ознайомитися з цим документом. Отже, мовний комунікативний бар'єр зазвичай характерний для усного виду комунікації [8].

Загалом, суб'єктивні та об'єктивні комунікативні бар'єри зумовлюють відхилення діалогу від ідеальної схеми до цілковитої або часткової комунікативної невдачі, до втрати мовцями намірів взаємоузгодженості, а тому можуть спричинити конфлікт. Для правильної інтерпретації повідомлюваного необхідно перебороти психологічні, соціальні, технічні, а також мовні бар'єри.

Список використаних джерел

1. Бар'єри документної комунікації в суспільстві. URL: <https://studopedia.ru/>
2. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. Підручник. К. : ВЦ «Академія», 2011. 304 с.
3. Документна комунікація. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
4. Комунікаційний бар'єр. URL: <http://cpk.org.ua/index.php>
5. Конюхов Н. И. Словарь-справочник по психологии. М., 1996.
6. Корогода Т. М. Комунікативний збій як інтерактивне явище. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2011. № 4. С. 44–47.
7. Розвиток психологічної культури учнівської молоді в системі неперервної професійної освіти: навч.-метод. посібник Г. О. Балл, М. В. Бастун, О. Г. Видра, Н. І. Волошко, Л. М. Гридковець; / ред. В. В. Рибалка, АПН України; Інститут педагогіки і психології професійної освіти. К. : ІПППО АПН України, 2005.
8. Аналіз основних бар'єрів комунікації. URL: <http://dspace.msu.edu.ua>

Тур Анастасія Анатоліївна

(науковий керівник – д-р наук із соц. ком., доцент Тур О. М.)

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС У ЖАНРОВОМУ РІЗНОМАНІТТІ КОМУНІКАТИВНОЇ СФЕРИ

Вітчизняний комунікативний простір початку третього тисячоліття зазнав суттєвих трансформацій, поява й інтенсивні темпи розвитку інтернет-комунікації сприяли виникненню нових комунікативних жанрів. Незважаючи на корпус робіт, присвячених виявленню жанрового різноманіття комунікативної сфери, у сучасній науковій літературі єдиний підхід до класифікації мережових жанрів загалом і медичних інтернет-дискурсів зокрема відсутній. Нами була спроба визначити загальну характеристику мережевого медичного дискурсу (далі – ММД) [1].

У сучасній науковій літературі під жанром інтернет-дискурсу розуміється «форма комунікативного вираження онлайнової особистості (цей жанр містить у собі риси комунікативного характеру й реалізує окремі наміри користувача інтернет-дискурсу)» [2, с. 138]. Жанрова система мережових дискурсів складна, багатоаспектна, що й викликає численні складнощі під час наукового обґрунтування класифікації.

Жанрова система інтернет-дискурсів, на думку В. В. Дементьева, є багаторівневою за своєю структурою, включає три основних пласти: гіпержанри, жанри й субжанри [3, с. 33–34].

Т. С. Куст у своїй роботі виділяє веб-сайт, домашню сторінку, електронний журнал, електронну бібліотеку, гостьову книгу, чат, колекції програм, дошки оголошень, комерційні оголошення,

каталоги, рекламні банери. Зазначені жанри автор об'єднує у дві великі групи: жанри, які тяжіють до писемної форми мови, і жанри, які синтезують усну й писемну форми [4, с. 332].

У роботах Н. Б. Мечковської весь інформаційний простір представлено трьома групами: професійна авторизована інформація, рекламна інформація, безкоштовна інформація, яка створюється ентузіастами. Основними жанрами комп'ютерної комунікації автор вважає електронну пошту, дошки оголошень, чати, конференції та форуми онлайн, мережеві конференції й форуми оффлайн, блоги [5, с. 440–457].

Л. Ю. Щіпціна на підставі функціонального потенціалу виділяє інформативні жанри, головною метою яких виступає передача, інтерпретація інформації; соціальні жанри для задоволення потреби в реалізації комунікації; директивні жанри, спрямовані на спонукання потенційного реципієнта до реалізації певних поведінкових стратегій; естетичні жанри, зорієнтовані на реалізацію естетичного впливу на потенційного реципієнта; розважальні жанри, створені для отримання задоволення при реалізації рольових дій у віртуальному просторі [6, с. 21–22].

У процесі деталізації підходу до жанрового розмежування дослідниця виділяє наступні види інтернет-дискурсів:

- 1) персональний дискурс – персональні чати, особисті веб-сторінки, блоги, форуми, особисті електронні листи, соціальні мережі;
- 2) політичний дискурс – політичні веб-сторінки, веб-блоги, чати, форуми;
- 3) юридичний дискурс – веб-сторінки юридичних фірм, форумів;
- 4) діловий дискурс – веб-сторінки фірм, інтернет-магазини, ділові електронні листи;
- 5) рекламний дискурс – контекстна реклама, веб-банери, рекламні електронні листи;
- 6) масово-інформаційний дискурс – веб-сторінки мережевих ЗМІ, новинних агентств;
- 7) педагогічний дискурс – академічні веб-сторінки, форуми, чати та ін. [6].

Незважаючи на безсумнівний внесок концепції Л. Ю. Щіпціної в теорію і практику вивчення інтернет-комунікації, у наведеній класифікації незрозумілим залишається місце мережевого медичного форуму у віртуальному просторі. Беручи до уваги виховний, освітній, рекомендаційний потенціал, медичний дискурс можна віднести до педагогічних, масово-інформаційних, ділових, рекламних дискурсів.

Аналогічну класифікацію на основі функціонального потенціалу інтернет-дискурсу пропонує О. Ю. Растопіна, виділяючи інформаційні (веб-сайт, вікі-проект, інтернет-документ, пошукова система), комунікативні (електронний лист, соціальна мережа та ін.), розвивальні (ігри онлайн), ті, які заміщають (платіжні системи, інтернет-магазини та ін.) жанри віртуальних текстів [7, с. 130–131].

Отже, на підставі провідної функції мережевого медичного дискурсу ми пропонуємо свою класифікацію, де виділяємо такі типи:

- освітній ММД: освітні портали, сайти медичних ЗВО, мережеві медичні бібліотеки, інформаційно-довідкові портали, рейтингові сайти, інтернет-каталоги медичних ЗВО та ін.;
- професійно-діловий ММД: той, що регламентує (інформаційно-правові ресурси); організаційні ресурси (ресурси медичних установ, департаментів охорони здоров'я); професійно-практичні (онлайн-консультації, віртуальні консультаційні центри та ін.);
- мережевий медичний медіа-дискурс: наприклад, типовими жанрами є медичні інтернет-газети, медичні розділи в мережевих медіа-виданнях;
- комерційний ММД, до якого належать інтернет-магазин, мережева аптека (або інтернет-аптека, наприклад, apteka911.com.ua, online-apteka.com.ua та інші), електронні служби доставки, сайти продажу ліків і медичної техніки;
- рекламний ММД: до якого належать рекламний сайт, рекламне повідомлення, стаття, рекламний інтернет-банер (який інколи розміщують на всю ширину екрану й тільки на головній сторінці сайту або конференції і який може мати різновиди pop-under, rich-media, topline), медична рекламна розсилка та ін. Тут необхідно зазначити, що рекламні матеріали можуть бути представлені у вербальній, іконічній, змішаній формі;

– міжособистісний ММД: реалізується в таких жанрах і жанрових різновидах, як форуми, блоги. Жанри цього різновиду ММД досить детально диференційовані: так, нами зафіксовані форуми лікарів швидкої допомоги, паразитологів, терапевтів, лікарів УЗД, гінекологів, неврологів.

Дослідження особливостей ММД, особливо на сучасному етапі медичної реформи, що проводиться в Україні, є перспективним напрямом дослідницької діяльності медиків, документознавців, філологів, юристів та спеціалістів інших галузей знань.

Список використаних джерел

1. Тур А. Загальна характеристика мережевого медичного дискурсу. *Людина в інформаційному просторі: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Кременчук, 2018. С. 89–90.
2. Селютин А. А. Жанры как форма коммуникативного выражения онлайн-личности. *Вестник Челябинского государственного университета*. 2009. № 35 (173). Филология. Искусствоведение. Вып. 37. С. 138–141.
3. Дементьев В. В., Седов К. Ф. Социопрагматический аспект теории речевых жанров. Саратов, 1998. 107 с.
4. Куст Т. С. Изучение жанров компьютерно-опосредованной коммуникации в современной отечественной лингвистике. *Мир науки, культуры, образования*. 2013. № 6(43). С. 331–334.
5. Мечковская Н. Б. История языка и история коммуникации: от клинописи до Интернета. Москва, 2009. 582 с.
6. Щипицина Л. Ю. Компьютерно-опосредованная коммуникация: Лингвистический аспект анализа. Москва : Красанд, 2010. 296 с.
7. Распопина Е. Ю. Дифференциальные и жанровые особенности компьютерного Интернет-дискурса. *Вестник Иркутского государственного лингвистического университета*. № 1(9). 2010. С. 125–132.

